

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0003

Směrnice o spravedlivé transformaci v oblasti práce: zajištění tvorby pracovních míst a oživení místních ekonomik

**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. ledna 2026 obsahující
doporučení Komisi ke směrnici o spravedlivé transformaci
v oblasti práce: zajištění tvorby pracovních míst a oživení místních
ekonomik (2025/2131(INL))**

Evropský parlament,

- s ohledem na články 153 a 225 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na stanovisko Výboru pro právní záležitosti k navrženému právnímu základu,
- s ohledem na články 47 a 55 jednacího řádu,
- s ohledem na články 4, 9, 46, 149, 151, 153, 162, 164, 174 až 178 a 349 SFEU,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. března 2021 nazvané Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv (COM(2021)0102),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost¹ (RRF),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci² (FST),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)

¹ Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

² Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 1.

2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013³,

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/691 ze dne 28. dubna 2021 o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům (EFG) a o zrušení nařízení (EU) č. 1309/2013⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955 ze dne 10. května 2023, kterým se zřizuje Sociální klimatický fond a mění nařízení (EU) 2021/1060⁵,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES⁶,
- s ohledem na publikaci typu „Briefing“ o posouzení evropské přidané hodnoty ze září 2025 s názvem „Směrnice o spravedlivé transformaci v oblasti práce: zajištění tvorby pracovních míst a oživení místních ekonomik“,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2023 o tvorbě pracovních míst: spravedlivá transformace a společensky odpovědné investování,
- s ohledem na usnesení Mezinárodní organizace práce (ILO) týkající se spravedlivé transformace na environmentálně udržitelné ekonomiky a společnosti pro všechny⁷,
- s ohledem na zprávu Enrica Letty ze dne 10. dubna 2024 nazvanou „Mnohem více než jen trh“,
- s ohledem na zprávu Maria Draghiho ze dne 9. září 2024 nazvanou „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“ (dále jen „Draghiho zpráva“),
- s ohledem na Plán pro kvalitní pracovní místa,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. září 2025 o úloze politiky soudržnosti při podpoře spravedlivé transformace,
- s ohledem na doporučení Rady ohledně zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu z roku 2022,
- s ohledem na doporučení Rady ohledně zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu z roku 2022 a na klíčová

³ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 21.

⁴ Úř. věst. L 153, 3.5.2021, s. 48.

⁵ Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 1.

⁶ Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32.

⁷ ILC.111/Resolution V, 16. června 2023.

sdělení Výboru pro zaměstnanost (EMCO) a Výboru pro sociální ochranu (SPC) o jejím provádění,

- s ohledem na své usnesení ze dne 17. prosince 2020 o silné sociální Evropě pro spravedlivou transformaci,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 9. září 2025 o zadávání veřejných zakázek,
 - s ohledem na Politické směry pro Evropskou komisi na období 2024–2029,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. února 2025 o Dohodě o čistém průmyslu (COM(2025)0085),
 - s ohledem na sdělení Komise z července 2025 „Rámec pro opatření státní podpory na podporu Dohody o čistém průmyslu“ (C/2025/3602),
 - s ohledem na prohlášení z La Hulpe ze dne 16. dubna 2024 o budoucnosti evropského pilíře sociálních práv,
 - s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost (EMCO) Rady Evropské unie ze dne 6. června 2025 o aspektech kvality pracovních míst,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 4. prosince 2024 o vypracování legislativního návrhu a politických nástrojů EU v oblasti spravedlivé transformace s cílem posílit sociální rozměr Zelené dohody pro Evropu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A10-0261/2025),
- A. vzhledem k tomu, že zelená a digitální transformace mají různý hluboký transformační vliv na evropské ekonomiky, společnosti, regiony a pracoviště a vyžadují komplexní opatření v oblasti sociální politiky a politiky zaměstnanosti, aby se zabránilo nepříznivým dopadům a podpořila hospodářská, sociální a územní soudržnost; vzhledem k tomu, že zajištění účinného přechodu ke klimaticky neutrálnímu a digitalizovanému hospodářství a snížení závislosti na dodávkách energie má zásadní význam pro dlouhodobou prosperitu, dobré životní podmínky, udržitelnost, růst a konkurenceschopnost Evropy; vzhledem k tomu, že konečný úspěch souběžné transformace bude do značné míry záviset na tom, zda bude transformace spravedlivá a inkluzivní pro pracovníky, podniky a regiony a zda přispěje k sociální spravedlnosti pro všechny, se zvláštním důrazem na ty nejzranitelnější, aby se zajistilo, že nikdo nebude opomenut; vzhledem k tomu, že spravedlivá transformace sama by mohla přinést přínosy ve výši 261 miliard EUR ročně, zejména díky řešení

sociálních nerovností a regionálních rozdílů⁸; vzhledem k tomu, že způsoby provedení této transformace se budou v každém regionu lišit v závislosti na jejich hospodářských a sociálních podmínkách;

- B. vzhledem k tomu, že dopady souběžné transformace na zaměstnanost jsou v celé Unii asymetrické a socioekonomický dopad se region od regionu značně liší; vzhledem k tomu, že se objevuje prostorový problém, jelikož pracovní místa v moderní, konkurenceschopné ekonomice, která účinně využívá zdroje, mohou být vytvářena jinde, než kde dochází ke ztrátám pracovních míst;
- C. vzhledem k tomu, že transformace musí být řízena tak, aby zajišťovala sociální začlenění, omezení chudoby a nerovností a využívala potenciál pro vytváření kvalitních pracovních míst, podporu demokracie v práci, ochranu práv pracovníků a zvýšení pracovních standardů v dotčených odvětvích;
- D. vzhledem k tomu, že trhy práce v EU zůstávají územně rozdělené a že kvalita pracovních míst a pracovní smlouvy vykazuje nárůst nestandardních forem, zejména u mladých lidí;
- E. vzhledem k tomu, že řízení přechodu na uhlíkově neutrální ekonomiku by mělo nejen podporovat přechod na nová kvalitní pracovní místa v nově vznikajících sektorech, ale také zachovat a přizpůsobit stávající pracovní místa a odvětví udržitelnějším a čistým průmyslovým odvětvím a technologiím, aby mohla sloužit osobám, zejména těm žijícím na více zasažených územích; vzhledem k tomu, že je důležité věnovat zvláštní pozornost regionům a průmyslovým odvětvím závislým na fosilních palivech, jelikož je bude nutné přepracovat tak, aby splňovaly klimatické závazky Unie; vzhledem k tomu, že je důležité, aby všichni, včetně pracovníků a uchazečů o zaměstnání, byli při zvládání transformací podporováni, má-li se setkat s větším pochopením a přijetím a má-li být účinněji dosaženo cílů dlouhodobé strategie do roku 2050; vzhledem k tomu, že, jak ukázal výzkum Eurofoundu⁹, široké zapojení občanské společnosti, sociálních partnerů a veřejných orgánů do procesu transformace má zásadní význam pro zajištění a spravedlivé rozdělení výnosů z hospodářské činnosti a zdrojů, jakož i pro řešení konfliktů;
- F. vzhledem k tomu, že hospodářská transformace Evropy vyžaduje silné zaměření na konkurenceschopnost a růst; vzhledem k tomu, že podnikatelům a tvůrcům pracovních míst musí být poskytnuty vhodné podmínky pro investice a expanzi, a zajištění efektivního využívání finančních prostředků je zásadní pro přilákání soukromých investic; vzhledem k tomu, že je důležité, aby občané v městských

⁸ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/774668/EPRS_BRI\(2025\)774668_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/774668/EPRS_BRI(2025)774668_EN.pdf)

⁹ Eurofound (2024), Vytvoření nové sociální smlouvy pro spravedlivou transformaci: Funguje partnerství? Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk.

i venkovských oblastech byli do spravedlivé transformace, která vyvažuje konkurenceschopnost a solidaritu, zapojení a aby ji podporovali a mohli si být jisti, že jejich práce, příjem a způsob života budou chráněny a nikdo nebude opominut;

- G. vzhledem k tomu, že ačkoli řada důležitých legislativních a nelegislativních iniciativ Unie má za cíl nebo může pomoci řešit dopady souběžné transformace (zejména mechanismus pro spravedlivou transformaci, Fond pro spravedlivou transformaci, Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci, Unie dovedností, Sociální fond pro klimatická opatření, ESF+ a Nástroj pro oživení a odolnost) a zlepšit konkurenceschopnost, v legislativním a politickém rámci stále existují mezery, pokud jde o narušení situace na pracovišti, práva pracovníků, sociální ochranu, sociální dialog a příležitosti ke vzdělávání a odborné přípravě; vzhledem k tomu, že pouze opatření na úrovni Unie mohou zajistit skutečnou přidanou hodnotu a souběžnou vzestupnou sociální konvergenci, aby se příslib „nikoho neopomíjet“ stal skutečností, a to s přihlédnutím k modelům a tradicím trhů práce jednotlivých států;
- H. vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva označuje přetrvávající nedostatek kvalifikovaných pracovníků za překážku inovací, přijímání technologií a úsilí o dekarbonizaci, což zase brzdí růst a konkurenceschopnost; vzhledem k tomu, že téměř čtyři z pěti malých a středních podniků v EU uvádí, že mají potíže najít pracovníky se správnými dovednostmi; vzhledem k tomu, že vzdělávací systémy a systémy odborné přípravy, zejména pokud jde o vzdělávání a odbornou přípravu dospělých, nedokáží připravit pracovní sílu na souběžnou transformaci; vzhledem k tomu, že účast ve vzdělávání a odborné přípravě dospělých je nadále nedostatečná, neboť pouze 39,5 % dospělých se za rok zapojí do vzdělávání¹⁰, což je značně daleko od cíle alespoň 60 % vytyčeného pro rok 2030, k jehož dosažení by bylo třeba, aby se do odborné přípravy zapojilo přibližně dalších 50 milionů pracovníků¹¹;
- I. vzhledem k tomu, že investicemi do rozvoje vysoce kvalifikovaných pracovníků může EU podpořit pozitivní spirálu zvyšování produktivity, vyšších mezd a větší hospodářské rovnosti; vzhledem k tomu, že téměř 50 % dospělých může potřebovat prohlubování dovedností nebo změnu kvalifikace¹²; vzhledem k tomu, že jen v odvětví energetiky EU bude do roku 2030 potřeba nejméně 145 000 kvalifikovaných pracovníků¹³; vzhledem k tomu, že čisté technologie jsou jednou z hnacích sil hospodářské prosperity v Evropě a jen v roce 2023 přispěly ke 30 % růstu EU a vytvořily

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52025DC0090>

¹¹ Draghiho zpráva, s. 37.

¹² <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/4223#group-downloads>

¹³ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4826f429-0545-11f0-b1a3-01aa75ed71a1/language-en>

miliony pracovních míst¹⁴;

- J. vzhledem k tomu, že evropské strategie v oblasti dovedností, konkurenceschopnosti a investic by měly vytvářet příležitosti jak pro velké podniky, tak pro malé a střední podniky, a zároveň by měly řešit vnitrostátní, regionální a místní potřeby; vzhledem k tomu, že politiky, které posilují průmyslovou kapacitu, podporují podnikání a vytvářejí pracovní sílu s dovednostmi přizpůsobenými místním podmínkám, jsou nezbytné k zajištění toho, aby všichni Evropané mohli těžit z růstu a inovací;
- K. vzhledem k tomu, že přiměřeně financované systémy sociálního zabezpečení a sociální ochrany jsou nezbytným předpokladem pro zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu a digitální transformace; vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva dále zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby růst produktivity a sociální začleňování probíhaly souběžně, se zapojením systémů sociálního zabezpečení členských států, které mají zásadní význam pro poskytování kvalitních veřejných služeb, sociální ochrany, bydlení, dopravy a péče o děti během přechodného období; vzhledem k tomu, že kvalitní pracovní místa, přístup k sociální ochraně, sociální dialog a kolektivní vyjednávání sehrávají stěžejní roli v přilákání a udržení pracovní síly a jsou důležité pro konkurenceschopnost Unie a demokracii na pracovišti;
- L. vzhledem k tomu, že podle zprávy Komise o zaměstnanosti a sociálním rozvoji v Evropě do roku 2024 (ESDE 2024)¹⁵ jsou omezení účasti na vzdělávání a odborné přípravě dospělých přičítány překážkám, jako je vnímaná nepotřebnost, nedostatečná nabídka nebo obtížný přístup k odpovídající kvalitní odborné přípravě, překrývání rozvrhu, vyvažování rodinných povinností a finanční omezení; vzhledem k tomu, že Draghiho zpráva vyzývá k tomu, aby EU zajistila, aby všichni pracovníci měli právo na vzdělání a rekvalifikaci, což jim umožní přejít na nové pozice v souvislosti se zaváděním technologií v jejich podnicích nebo na kvalitní pracovní místa v nových odvětvích¹⁶;
- M. vzhledem k tomu, že integrovaná skladba politik kombinující vzdělání, rozvoj dovedností a finanční a průmyslovou politiku je klíčovým faktorem pro konkurenceschopnost, sociální odolnost a spravedlnost, strategickou autonomii, investice a udržitelnou tvorbu pracovních míst v Evropě; vzhledem k tomu, že ekologická a digitální transformace vyžadují značné investice do prohlubování dovedností, změny kvalifikace, odborného vzdělávání a přípravy a celoživotního učení s cílem vybavit pracovníky požadovanými

¹⁴ <https://www.cedefop.europa.eu/en/news/green-transition-creates-more-jobs-it-destroys>

¹⁵ https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/employment-and-social-developments-europe-2024-upward-social-convergence-eu-and-role-social_en?prefLang=cs

¹⁶ Draghiho zpráva, s. 19

technickými dovednostmi (specifickými pro každé povolání) a základními měkkými dovednostmi; vzhledem k tomu, že starší pracovníci, pracovníci s nízkou kvalifikací a ženy mohou při zvýšení kvalifikace nebo v soupeření o pracovní místa čelit větším překážkám; vzhledem k tomu, že úsilí v oblasti vzdělávání a odborné přípravy musí být s politikami spravedlivého transformace úzce propojeno; vzhledem k tomu, že znevýhodnění pracovníci a komunity budou potřebovat cílenou podporu, aby se zajistilo, že nebudou opomenuti;

- N. vzhledem k tomu, že mezi členskými státy EU a regiony stále přetrvávají značné rozdíly v hospodářském rozvoji, přičemž velké rozdíly v HDP jsou od roku 2012 provázány s podílem průmyslu na hospodářské činnosti;
- O. vzhledem k tomu, že v Lettově zprávě se svoboda pohybu a „svoboda pobytu“ považují za dvě strany téže mince, které musí být rozvíjeny společně; vzhledem k tomu, že Lettova zpráva považuje svobodu pohybu za svobodnou volbu, a nikoli za nutnost kompenzovat nedostatek pracovních míst v některých regionech; vzhledem k tomu, že zpráva zdůrazňuje potřebu poskytnout příležitosti občanům ve všech regionech, zejména ve venkovských oblastech, včetně potřeby kvalitních pracovních míst, a potřeby řešit nerovnosti v rámci jednotlivých zemí i mezi nimi¹⁷; vzhledem k tomu, že pokud nebude ekologická transformace vhodně navržena a podporována, mohla by z hlediska rizika nezaměstnanosti a ztráty pracovních míst nepoměrně více¹⁸ postihnout zranitelné regiony ve východní a jižní Evropě; vzhledem k tomu, že území závislá na uhlí s mírou zaměstnanosti o 10 až 15 % pod průměrem EU představují další vrstvu zranitelnosti¹⁹;
- P. vzhledem k tomu, že Plán pro kvalitní pracovní místa má prosazovat opatření, která podpoří členské státy a průmysl při zajišťování důstojných pracovních podmínek a přístupu k odborné přípravě, zavádění vysokých standardů v oblasti zdraví a bezpečnosti v práci a zajištění spravedlivých přechodů mezi zaměstnáními pro pracovníky a obzvláště osoby samostatně výdělečně činné a kolektivního vyjednávání s cílem přilákat talenty a přispět ke konkurenceschopnosti evropských průmyslových odvětví; vzhledem k tomu, že v této souvislosti má Komise se sociálními partnery jednat o rámci na podporu restrukturalizačních procesů na úrovni EU a členských států; vzhledem k tomu, že se tento rámec zaměří na spravedlivou transformaci, předvídání změn, včasný zásah v případě hrozby restrukturalizace a lepší rámec pro informování a konzultace;
- Q. Vzhledem k tomu, že je třeba posílit administrativní a technické

¹⁷ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/py4s-5ad4>

¹⁸ <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/24c7aa49-2451-11ee-94cb-01aa75ed71a1>

¹⁹ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/759354/CASP_STU\(2025\)759354_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/759354/CASP_STU(2025)759354_EN.pdf)

kapacity místních zúčastněných stran zapojených do návrhu a provádění spravedlivé transformace; vzhledem k tomu, že členské státy se stále potýkají se značnými problémy při účinném řízení a provádění fondů EU na místní úrovni a při posuzování různých dopadů politik v oblasti klimatu; vzhledem k tomu, že zavádění Fondu pro spravedlivou transformaci bylo pomalé, jak ukazuje míra plateb pouze 32,2 % do konce roku 2024²⁰; vzhledem k tomu, že počet pracovních míst vytvořených Fondem pro spravedlivou transformaci se nevyvíjí tak, že by pokryl předpokládaný počet pracovních míst, která budou ztracena v souvislosti s přechodem průmyslových odvětví, jež produkují vysoké emise uhlíku, na čistší technologie; vzhledem k tomu, že malé a střední podniky tvoří páteř evropské ekonomiky a vytvářejí velký podíl stálých pracovních míst na místní úrovni; vzhledem k tomu, že pro posílení role malých a středních podniků v rámci spravedlivé transformace je zapotřebí konkrétních ustanovení;

1. zdůrazňuje, že úspěšný přechod k udržitelnějším zdrojům energie, modernizovaným průmyslovým odvětvím a více digitalizovanému hospodářství bude hrát významnou úlohu v dlouhodobé konkurenceschopnosti unijních podniků na světovém trhu a musí vést k vytvoření kvalitních pracovních míst v Unii; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby podniky a pracovníci byli dobře vybaveni k tomu, aby dokázali využívat příležitostí vyplývajících z přechodu na nová a inovativní řešení, a zdůrazňuje důležitost důstojné práce a pracovních míst na která se vztahují kolektivní smlouvy a jež jsou nepostradatelná pro zajištění sociálního pokroku a přijetí transformace; je přesvědčen, že k zajištění přiměřených minimálních standardů, které poskytnou jasnost a potřebnou strukturu pracovníkům i zaměstnavatelům při předvídání a řízení změn, a v konečném důsledkulepší odolnost, konkurenceschopnost a vzestupnou sociální konvergenci a sociální spravedlnost Unie, je nezbytný legislativní rámec pro řešení výzev a příležitostí spravedlivé transformace na pracovišti; zdůrazňuje, že regiony mohou podpořit spravedlivou transformaci kombinací sociální ochrany, hospodářské diverzifikace a územní koordinace s cílem snížit negativní dopady, posílit místní ekonomiky a podpořit inkluzivní rozvoj;
2. poukazuje na to, že dopad dekarbonizace na zaměstnanost přesahuje rámec snižování počtu pracovních míst v odvětvích využívajících fosilní paliva a bude mít širší dopad, pokud jde o redefinici pracovních míst a celkovou transformaci trhu práce; vítá v této souvislosti avizovaný právní předpis o kvalitních pracovních místech, jehož cílem je zajistit, aby postupy v oblasti zaměstnanosti odpovídaly vývoji moderní ekonomiky; zdůrazňuje, že je třeba, aby tento předpis i nadcházející aktualizace Akčního plánu pro evropský pilíř sociálních práv a nový Plán pro kvalitní pracovní místa zahrnovaly soubor konkrétních opatření, která hmatatelnělepší

²⁰ Mechanismus pro spravedlivou transformaci – Výkonnost, 2025, Evropská komise

pracovní podmínky, zdraví a bezpečnost, demokracii na pracovišti, rozsah kolektivního vyjednávání a odbornou přípravu a dovednosti pracovníků a osob samostatně výdělečně činných, a také zajistily účinné prosazování právních předpisů sociální politiky a politiky zaměstnanosti EU; zdůrazňuje, že tato opatření rovněž poskytují příležitost podpořit zaměstnavatele v Unii, zejména malé a střední podniky, aby si udrželi a zlepšili svou konkurenceschopnost tím, že poskytnou jasný rámec, včetně praktických pokynů a podpůrných nástrojů, pro předvídání a řízení změn ve spolupráci s pracovníky a investují do odborného vzdělávání a přípravy, zvyšování kvalifikace a rekvalifikace pracovníků s cílem řešit nedostatek dovedností a pracovníků, který brání produktivitě a růstu, a také budoucí perspektivy pro pracovníky;

3. zdůrazňuje, že digitalizace musí být prováděna způsobem zaměřeným na člověka, který zabrání nadměrnému dohledu nad pracovníky a zajistí právo na odpojení, jakož i spravedlivé uspořádání pracovní doby;
4. zdůrazňuje, že předvídání a řízení změn má zásadní význam pro zaměstnavatele i pracovníky a regionální a místní samosprávy a společenství, aby se mohli úspěšně orientovat v ekologické a digitální transformaci a účinně se vypořádat s hospodářskými výzvami způsobenými nepříznivými geopolitickými událostmi a využít je jako příležitost; zdůrazňuje, že plánováním před zahájením transformace je možné proaktivně zabránit propouštění a vytvářet pracovní místa, budovat dlouhodobou odolnost podniků a využívat dostupné zdroje nejlepším možným způsobem; zdůrazňuje, že takové plány vyžadují rozhodnutí, která pravděpodobně povedou k podstatným změnám v organizaci práce, a proto musí být vypracovány v rámci širokého partnerství prostřednictvím rámce sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání, plně v souladu s právem na informace a konzultace; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby monitorovala a vymáhala plné provádění rámce stanoveného ve směrnici 2002/14/ES; dále vyzývá členské státy, aby umožnily sociální dialog na příslušných úrovních s cílem usnadnit přechody mezi jednotlivými pracovními místy, zejména v případě profesí, které mohou zaniknout nebo být výrazně omezeny; připomíná nástroje včasného varování stanovené ve směrnici (EU) 2019/1023 a domnívá se, že přizpůsobení těchto nástrojů tak, aby zahrnovaly i okolnosti relevantní pro souběžnou transformaci, by zajistilo lepší odhalování a reakci na nadcházející změny v provozu podniků; zdůrazňuje, že je třeba poskytnout podnikům pobídky k vypracování jejich vlastních plánů transformace; zdůrazňuje, že zúčastněné strany a občanská společnost musí být zapojeny již v prvních fázích plánování transformace a musí být zajištěna smysluplná účast, nikoliv konzultace v pozdní fázi;
5. zdůrazňuje, že nedostatek kvalifikovaných pracovníků lze smysluplně zmírnit pouze řešením dostupnosti a přístupnosti vzdělávání, rekvalifikace a kvalifikací a příležitostí k odborné přípravě, jakož

i zlepšením pracovních podmínek; zdůrazňuje, že sociální dialog mezi pracovníky a zaměstnavateli o možnostech odborné přípravy, která by byla v souladu s potřebami trhu práce a respektovala rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, je zásadní a měl by být usnadněn²¹; je pevně přesvědčen, že individuální právo pracovníků na odbornou přípravu během pracovní doby by odstranilo hlavní překážky pro absolvování tohoto vzdělávání pro pracovníky a zajistilo by kvalitní prohlubování dovedností nebo změnu kvalifikace, odbornou přípravu zaměstnanců a kariérní podporu s cílem zajistit zaměstnavatelům předvídatelnou a stabilní nabídku kvalifikovaných pracovníků; zdůrazňuje potřebu řešit překážku spojenou s náklady tím, že se zajistí, aby odborná příprava byla pro pracovníky bezplatná a podpořena finančními prostředky, daňovými pobídkami a partnerstvími; zdůrazňuje, že za vzdělávání zaměstnanců odpovídají vnitrostátní instituce a sociální partneři, a vyzdvihuje jejich zásadní roli při uplatňování práva na odbornou přípravu; vyzývá v tomto ohledu členské státy, aby upřednostňovaly a podporovaly systémy vzdělávání a výcviku vytvořené společně pracovníky a jejich zaměstnavateli a zajistily tak, aby změnu kvalifikace a prohlubování dovedností reagovaly na skutečnou poptávku a přispívaly ke kariérnímu postupu;

6. zdůrazňuje, že je třeba smysluplně zapojit mladé lidi do vytváření, provádění a monitorování politik souvisejících s férovou a spravedlivou transformací; vyzývá k intenzivnějšímu úsilí o provádění záruky pro mladé lidi a zajištění toho, aby členské státy navýšily prostředky a vyčlenily alespoň 15 % svých zdrojů z fondu ESF+ na cílená opatření a strukturální reformy, které mají podpořit kvalitní zaměstnanost mladých lidí, odborné vzdělávání a přípravu, zejména prostřednictvím placených a kvalitních stáží a učňovské přípravy, a usnadnit přechod ze školy do zaměstnání, návrat ke vzdělávání nebo odborné přípravě a vzdělávání druhé šance;
7. zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy za účasti regionů podporovaly podniky a pracovníky rozvíjením strategií a politik pro spravedlivou transformaci na vnitrostátní úrovni, které budou přizpůsobeny místním podmínkám; poukazuje na to, že tyto vnitrostátní strategie by měly určit dopad transformace na regiony, jednotlivá odvětví a související pracovní sílu a měly by stanovit komplexní a průřezový plán ke zmírnění tohoto dopadu; zdůrazňuje, že je důležité rozvíjet dlouhodobou vizi a strategii pro místní a regionální hospodářskou transformaci zapojením veřejných a soukromých subjektů, občanské společnosti a sociální ekonomiky; zdůrazňuje, že pro udržení pracovníků a vytváření kvalitních pracovních míst jsou nezbytné přímé investice do inovací a zlepšení atraktivity regionů prostřednictvím modernizace a zajištěním vysoce kvalitní a cenově i celkově dostupné infrastruktury, veřejných služeb

²¹ Vývoj zaměstnanosti a sociálních ukazatelů v Evropě v roce 2024, Evropská komise, s. 20.

a vybavenosti;

8. považuje za nezbytné podporovat hospodářskou životaschopnost evropských průmyslových podniků, a pokud je to možné, zabránit jejich zavírání a nucenému propouštění; zdůrazňuje, že je důležité podporovat podniky, zejména malé a střední podniky, aby se zabránilo nucenému propouštění, například prostřednictvím dočasných podpůrných programů na ochranu zaměstnanosti během přechodných období, aby se zabránilo ztrátě strategických průmyslových kapacit a kvalifikované pracovní síly; konstatuje, že je-li nutný přechod mezi zaměstnáními, je nezbytné udržet pracovníky ve stejném regionu a zároveň jim poskytnout dostatek času na rekvalifikaci a omezit osobní finanční ztráty; požaduje silnější ochranu před neoprávněným propouštěním a žádá, aby pracovníkům postiženým restrukturalizací byl zaručen přístup k odpovídající náhradě, možnostem rekvalifikace a podpoře při nacházení nových pracovních míst;
9. zdůrazňuje, že regionální prognózy Eurostatu naznačují, že ve 20. a 30. letech 21. století bude na mnoha územích pokračovat pokles počtu obyvatel v produktivním věku, a to zejména v regionech, které jsou již stárnutím a zeměpisnou mobilitou postiženy; zdůrazňuje, že tyto trendy mohou oslabit nabídku pracovních sil, a v důsledku ohrozit dlouhodobý rozvoj, právě v době, kdy jsou kvalifikovaní pracovníci nezbytní pro ekologickou a digitální transformaci; zdůrazňuje důležitost „práva lidí setrvat“ ve svých regionech nebo místních oblastech a potřebu cílených strategií pro venkovské a okrajové oblasti; vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly politiky zaměřené na konkrétní místa, které vytvářejí hospodářské příležitosti pro obyvatele i podniky ve venkovských regionech, přitahují soukromé investice a vytvářejí místní pracovní místa; zdůrazňuje, že takové strategie jsou nezbytné pro posílení ekonomických příležitostí ve venkovských oblastech, podporu tvorby kvalitních pracovních míst, inovací, obnovy místního průmyslu a v důsledku pro zajištění toho, aby si občané mohli vytvářet budoucnost ve svých komunitách;
10. připomíná, že hlavní zdroj trvalé místní zaměstnanosti představují malé a střední podniky; zdůrazňuje, že je třeba zajistit zjednodušený, proporcionální a pro malé a střední podniky snadno využitelný přístup k financování transformace, mimo jiné tím, že se jim umožní vytvářet klastry pro přístup k finančním prostředkům a pro podávání zpráv, vytvořením jednotného digitálního správního místa a povinným poskytováním technické pomoci, které jim pomohou při navrhování projektů a dodržování předpisů; naléhavě vyzývá členské státy a regionální orgány, aby zavedly a posílily programy na podporu podnikání v postižených regionech s cílem pomoci začínajícím podnikům a malým a středním podnikům růst a uspět; zdůrazňuje, že investiční pobídky spojené se sociálními podmínkami mohou pomoci přilákat firmy do zranitelných regionů a zároveň zajistit udržitelný rozvoj místního hospodářství; zdůrazňuje, že je

třeba pomoci společnostem, zejména malým a středním podnikům, řešit nedostatek kvalifikovaných pracovníků v Unii a podporovat prohlubování dovedností a změnu kvalifikace a pomoci lidem získat správné dovednosti pro kvalitní pracovní místa; vyzývá Evropskou komisi, aby zajistila, že v rámci budoucího financování spravedlivé transformace bude vyčleněna podpora určená pro malé a střední podniky; dále vyzývá Evropskou komisi, aby sledovala účast malých a středních podniků v programech spravedlivé transformace;

11. zdůrazňuje, že sociální ekonomika, zejména sociální podniky zaměřené na začleňování do trhu práce, hrají zásadní roli při zajišťování inkluzivní a spravedlivé transformace; zdůrazňuje potřebu podpory v přístupu k financování, budování kapacit a technické pomoci;
12. vyzývá Komisi a členské státy, aby usnadnily velké i malé investice a navrhly politiky, které uvolní hospodářské příležitosti pro soukromý sektor, zejména pro malé a střední podniky, a to snížením administrativní zátěže, snížením požadavků na spolufinancování a zjednodušením přístupu k financování a zároveň respektovaly práva na ochranu pracovníků a spotřebitelů; zdůrazňuje, že tyto investice jsou nezbytné pro posílení evropské průmyslové a technologické základny, vytváření vysoce kvalitních pracovních míst a zajištění kvalifikované pracovní síly, která je přizpůsobena místním podmínkám, zdrojům a specifickým potřebám, aby se plně využil regionální potenciál a podpořila konkurenceschopnost, udržitelný růst a dlouhodobé vytváření hodnot; zdůrazňuje, že podnikatelé a malé podniky mají zásadní význam pro investice, inovace a tvorbu pracovních míst, obzvláště ve venkovských a méně rozvinutých oblastech a že je třeba přizpůsobit oddíly financování a technickou pomoc jejich potřebám, aby se plně využil jejich potenciál v ekologické a digitální ekonomice a podpořil udržitelný růst a dlouhodobá tvorba hodnot;
13. konstatuje, že chybí přesná rozčleněná data o počtu pracovních míst ztracených, vytvořených nebo ovlivněných souběžnou transformací; zdůrazňuje, že pro účinnou politiku a včasné reakce je důležité předvídat změny na trhu práce a trendy v oblasti potřebných dovedností; zdůrazňuje potřebu identifikovat, vyměňovat a podporovat osvědčené postupy; vyzývá ke konsolidaci shromážděných relevantních údajů a analýze dopadu transformačních politik; zdůrazňuje, že ukazatele energetické a dopravní chudoby by měly být systematicky začleněny do struktur monitorování spravedlivé transformace, aby se zajistilo, že opatření v oblasti financování a vytváření pracovních míst budou nejprve zaměřena na zranitelné domácnosti;
14. podporuje programy renovace na komunitní úrovni zahrnující čtvrtě nebo vesnice, což sníží náklady, posílí soudržnost a urychlí transformaci;

15. vyjadřuje politování nad tím, že návrh víceletého finančního rámce na období 2028–2034 nezahrnuje samostatný nástroj pro řešení spravedlivé transformace; zdůrazňuje, že i nadále je nutné vyčlenit finanční prostředky na podporu dotčených regionů při řešení problémů vyplývajících ekologické transformace; vyzývá v tomto ohledu k rozšíření a navýšení Fondu pro spravedlivou transformaci pro programové období po roce 2027, který by fungoval na základě zásad sdíleného řízení a partnerství v souladu s rámcem politiky soudržnosti a disponoval zvýšeným rozpočtem; zdůrazňuje, že nový fond by měl podporovat zaměstnavatele v zajišťování práva pracovníků na odbornou přípravu a v zavádění transformačních plánů na úrovni podniků; zdůrazňuje, že odborná příprava by měla být vysoce kvalitní, měla by být v souladu s potřebami trhu práce a měla by vést ke kvalifikacím a získání odborné způsobilosti, které budou validovány prostřednictvím transparentních a jasných certifikačních systémů, což umožní vzájemné uznávání mezi členskými státy; naléhavě žádá, aby financování transformace zahrnovalo sociální podmínky na podporu začlenění;
16. připomíná, že navzdory svým transformačním ambicím se Fond pro spravedlivou transformaci při dosahování svých cílů setkal se značnými problémy, zejména při zajišťování spravedlivých výsledků a poskytování přístupu k fondu malým a středním podnikům²²; vyzývá ke zjednodušení přístupu malých a středních podniků k Fondu pro spravedlivou transformaci poskytováním technické pomoci a snížením administrativní zátěže;
17. vyzdvihuje význam rozvoje digitálních dovedností pracovníků na základní i pokročilé úrovni; zdůrazňuje, že aby byli i nadále zaměstnatelní a přizpůsobiví, je třeba občany vybavit občany základní digitální gramotností, povědomím o datech a o bezpečném používání online nástrojů a zároveň rozvíjet pokročilejší schopnosti;
18. zdůrazňuje, že vzdělávací instituce a instituce odborné přípravy musí zvýšit relevanci své odborné přípravy, aby odpovídala potřebám konkurenceschopného trhu práce, a připravit účastníky vzdělávání, školitele a učitele s příslušnými znalostmi a dovednostmi na to, aby byli aktivními aktéry změn při spravedlivé transformaci na environmentálně udržitelné ekonomiky a společnost pro všechny; zdůrazňuje, že účinná odborná příprava závisí na dostupnosti učitelů a školitelů se současnými znalostmi o udržitelné a zelené ekonomice, energetické účinnosti a ekologických a digitálních technologiích; zdůrazňuje, že jejich úloha má zásadní význam, pokud jde o podporu správných dovedností a kompetencí jak pro mladší, tak pro starší generaci pracovníků, a o odpovídající změnu kvalifikace a prohlubování dovedností osob dotčených zelenou transformací; zdůrazňuje, že vzdělávání a odborná příprava těchto učitelů

²² Spravedlivá transformace v oblasti práce, EPRS, září 2025
[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/774668/EPRS_BRI\(2025\)774668_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/774668/EPRS_BRI(2025)774668_EN.pdf)

a školitelů by proto měla být prioritou každé strategie v oblasti reakce na dovednosti na evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovni;

19. zdůrazňuje, že pro oživení místních ekonomik a přispění k vytváření kvalitních pracovních míst jsou nezbytné přímé veřejné a soukromé investice do čisté infrastruktury, projektů v oblasti obnovitelných zdrojů energie a aktivit oběhového hospodářství; zdůrazňuje, že je třeba využít regionálních výhod investováním do odvětví, která již jsou silnou stránkou regionů nebo kde mají komparativní výhody; domnívá se, že regionální specializace může být základem zelených průmyslových klastrů; zdůrazňuje, že podpora výzkumu a inovací a povzbuzování spolupráce mezi univerzitami a podniky může vést k novým udržitelným obchodním modelům;
20. zdůrazňuje, že pro dosažení cílů spravedlivé transformace je nezbytná soudržná a integrovaná kombinace politik; vyzývá EU, aby v rámci svých opatření v oblasti klimatu a průmyslu zohledňovala cíle v oblasti začleňování, sociální ochrany a dovedností; zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby byly evropské a vnitrostátní finanční prostředky využívány k usnadnění ekologické a digitální transformace, a to i podporou sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání; vyzývá k tomu, aby financování EU a státní podpora členských států byly v souladu s evropskou průmyslovou politikou, s cílem nabízet vysoce kvalitní pracovní místa, podporovat kolektivní vyjednávání, dodržovat pracovní práva a normy EU, zlepšovat konkurenceschopnost evropských podniků a zajišťovat lepší pracovní podmínky;
21. vyzývá členské státy, aby zajistily dostatečné financování kvalitních programů odborného vzdělávání a přípravy jako dlouhodobé investice do produktivity, růstu a konkurenceschopnosti pracovníků a podniků; vyzývá členské státy, aby s podporou Komise strategicky využívaly stávající nástroje Unie k provádění unie dovedností, zejména Záruky k získání dovedností; vyzývá členské státy, aby ve větší míře využívaly příjmy z národních systémů obchodování s emisemi na vzdělávání pracovníků a přerozdělení pracovních sil, obzvláště pracovníků z regionů emitujících velký objem uhlíku; vyzývá Komisi, aby prozkoumala a vydala pokyny k tomu, jak mohou partnerství veřejného a soukromého sektoru mezi členskými státy a podniky financovat odbornou přípravu, změnu kvalifikace a prohlubování dovedností pracovníků, zejména právo na odbornou přípravu jednotlivých pracovníků;
22. připomíná důležitost problematiky zdravotního postižení a meziodvětvového přístupu, který se zaměřuje na mladé, starší, pracovníky s nízkou kvalifikací a ženy v rámci různých politických opatření zaměřených na souběžnou transformaci, jako je poskytování přiměřených úprav v oblasti vzdělávání a odborné přípravy;
23. připomíná úlohu, kterou Evropský fond pro přizpůsobení se

globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům (EFG) sehrává při podpoře pracovníků postižených ekologickou a digitální transformací během zbytku svého programového období, a vybízí členské státy, aby s podporou Komise tento fond plně využívaly; vítá cíl navrhovaného přezkumu stávajícího fondu EFG, kterým je proaktivně podporovat pracovníky postižené bezprostředním propuštěním z práce a urychlit postup schvalování žádostí; zdůrazňuje však, že je důležité zajistit, aby podniky, které procházejí restrukturalizací a chtějí požádat o podporu z fondu, tak učinily po úplných konzultacích s pracovníky a jejich zástupci zahrnujících přípravu individuálního balíčku opatření; vyjadřuje znepokojení nad tím, že v návrhu víceletého finančního rámce na období 2028–2034 již není EFG zahrnut; zdůrazňuje význam aktivních opatření na trhu práce a sociální ochrany při opětovném začleňování propuštěných pracovníků na trh práce po rozsáhlých restrukturalizacích; vyzývá Komisi, aby v příštím víceletém finančním rámci zajistila pokračování podpory vyčleněné pro pracovníky ohrožené nebo propuštěné v důsledku velkých restrukturalizací;

24. připomíná, že je důležité zajistit vysokou úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků při práci; zdůrazňuje v kontextu souběžné transformace význam proaktivního řešení vyvíjejících se rizik BOZP v souvislosti s pracovními úkoly, modely a pracovišti, zejména environmentálních a psychosociálních rizik; vyzývá Komisi, aby provedla komplexní přezkum stávajícího strategického rámce pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci a stávajícího legislativního rámce pro BOZP s cílem zjistit zbývající nedostatky a zajistit, aby acquis EU i nadále odpovídal svému účelu, a aby se zohlednilo při vytváření strategického rámce po roce 2027;
25. zdůrazňuje, že transformace a restrukturalizace pracovišť během souběžné transformace mohou vyvolat psychosociální rizika, jako je stres, nejistota a hrozba ztráty zaměstnání; zdůrazňuje potřebu ochrany duševního zdraví a psychosociální pohody pracovníků během transformace, mimo jiné prostřednictvím hodnocení rizik na pracovišti a podpůrných služeb; žádá, aby byly do plánů transformace na podnikové úrovni začleněny programy na podporu duševního zdraví, včetně poradenství, zvládání stresu a programů pro sladění pracovního a soukromého života;
26. zdůrazňuje důležitost podpory pracovníků při posilování jejich transformačních, klíčových a kognitivních dovedností, jako je kreativní a kritické myšlení, předvídavost, odolnost, flexibilita a přizpůsobivost, motivace a sebeuvědomění, zvědavost a celoživotní učení– jelikož uznává význam schopnosti pracovníků přizpůsobit se narušeným pracovním podmínkám, posílit sebevědomí a nalézat nová řešení, která ekologická a digitální transformace vyžadují;
27. vítá politickou zprávu střediska Cedefop o vytváření evropské mapy kvalifikací, která posiluje transparentnost, srovnatelnost a přenositelnost kvalifikací napříč Evropou; zdůrazňuje, že taková

mapa musí překročit rámec akademického cvičení a sloužit jako praktický nástroj pro konkurenceschopnost, relevanci na trhu práce a mobilitu; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily pevné propojení evropského rámce kvalifikací s hospodářskými potřebami, průmyslovou politikou a investicemi do dovedností a aby důkladně a systematicky mapovaly stávající nedostatky, pokud jde o dovednosti na regionální úrovni, a také aby předvíдалy budoucí poptávku po dovednostech; zdůrazňuje, že takové mapování by mělo zahrnovat analýzu dopadů a vést k odvětvovým a územním opatřením, která by využila potenciál ekologické transformace ve všech regionech;

28. zdůrazňuje, že pro podporu pracovníků a zajištění sociální soudržnosti v obdobích transformace mají zásadní význam důkladné sociální záchrané sítě a systémy sociální ochrany; vyzývá členské státy, aby po konzultaci se sociálními partnery a příslušnými organizacemi občanské společnosti modernizovaly a posílily své systémy sociální ochrany a základní veřejné služby a zároveň zajistily jejich dlouhodobou udržitelnost, aniž by zvyšovaly finanční zátěž malých a středních podniků, a to se zvláštním důrazem na zdravotnictví, dopravu, vzdělání, politiky sociálního začleňování, podporu příjmů a dostupné bydlení, jakož i podporu neziskových poskytovatelů sociálních služeb s cílem zajistit odolnost vůči otřesům způsobeným souběžnou transformací, která má dopad na trh práce a proto, aby si zaměstnanci postižení ztrátou zaměstnání mohli co nejvíce zachovat svou životní úroveň;
29. vyzývá členské státy, aby plně provedly doporučení Rady o sociální ochraně pracovníků a osob samostatně výdělečně činných; vyzývá Komisi, aby monitorovala rizika a pokrok v souvislosti s těmito opatřeními prostřednictvím přehledu sociálních ukazatelů a Rámce sociální konvergence; zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby nabídka vnitrostátních veřejných služeb zaměstnanosti odpovídala měnícímu se vývoji na trhu práce, a zajistit tak podporu a usnadnit lidem, kteří mění zaměstnání z důvodu transformace;
30. zdůrazňuje význam cílených politik na podporu osob nejvíce postižených souběžnou transformací, a to zejména osob ve zranitelné situaci; zdůrazňuje, že je zapotřebí aktivní podpory a včasných zásahů, aby se zabránilo tomu, že lidé ve zranitelné situaci upadnou do dlouhého období nezaměstnanosti nebo se stanou odrazenými pracovníky; vyzývá členské státy, aby výrazně zvýšily aktivní podporu kvalitní zaměstnanosti, zejména podporou přístupu ke kvalitnímu zaměstnání a jeho zachování, podporou podnikání a stimulací vytváření kvalitních pracovních míst; zdůrazňuje úlohu programů pro pracovní integraci, cílených veřejných zakázek a místních veřejných prací při vytváření přechodných pracovních míst; zdůrazňuje potřebu budování kapacit místních a regionálních samospráv pro úspěšnou mobilizaci investic, zapojení cílových skupin do přípravy a realizace programů sociální podpory a měření distribučních účinků;
31. zdůrazňuje, že je třeba podporovat programy zkrácených pracovních

úvazků, jakož i význam cílené podpory pro pracovníky dotčené transformací, a to na základě pozitivních zkušeností s programem SURE; vyzývá Komisi, aby předložila návrh posílení mechanismu SURE se zaměřením na ekologickou a digitální transformaci, neboť podpora těchto dočasných opatření na ochranu zaměstnanosti v době krize může stabilizovat veřejné výdaje určené na politiky zaměstnanosti a na opatření v oblasti spravedlivé transformace, která zmírní bezprostřední dopady nezbytné transformace hospodářství EU na zaměstnanost v souladu s cíli spravedlivé transformace;

32. zdůrazňuje, že dopad na zaměstnanost se bude lišit v závislosti na regionech a obyvatelstvu; v této souvislosti poukazuje na to, že je třeba zapojit místní občany a zúčastněné strany, včetně příslušných organizací občanské společnosti, a posílit jejich postavení, aby se stali aktivními aktéry transformace; zdůrazňuje, že místní a regionální samosprávy by měly být přímo zapojeny do návrhu, výběru a monitorování projektů, aby se zajistilo, že financování bude řešit specifické místní potřeby a podporovat diverzifikaci regionálních ekonomik; zdůrazňuje, že veřejné orgány se musí zapojit do strategických konzultací a spolupráce se sociálními partnery během řízení transformace; zdůrazňuje, že smysluplnou účast lze zajistit prostřednictvím konzultací v rané fázi a jasných mandátů a hlasovacích práv pro sociální partnery, malé a střední podniky, občanskou společnost, sociální ekonomiku a mládež v regionálních koordinačních orgánech;
33. zdůrazňuje, že kolektivní vyjednávání má zásadní význam pro spravedlivé mzdy, sociální spravedlnost a demokracii na pracovišti, avšak jeho pokrytí je stále nerovnoměrné; připomíná závazek členských států, které mají pokrytí kolektivním vyjednáváním nižší než 80 %, aby vypracovaly vnitrostátní akční plány s jasnými časovými harmonogramy a konkrétními opatřeními na zvýšení pokrytí; vyzývá Komisi, aby členským státům poskytla pokyny a podporu při posilování systémů vyjednávání, zejména na odvětvové úrovni za plného zapojení sociálních partnerů; zdůrazňuje, že by EU a členské státy měly podporovat financování budování kapacit sociálních partnerů, zejména na regionální úrovni v rámci provádění doporučení Rady ohledně zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu, s cílem zapojit se do strukturovaného sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání o plánech transformace na úrovni podniků;
34. domnívá se, že finanční dopady požadovaných návrhů by měly být hrazeny ze stávajících rozpočtových prostředků;
35. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení a doporučení uvedená v příloze Komisi a Radě.

PŘÍLOHA K USNESENÍ: DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBSAHU POŽADOVANÉHO NÁVRHU

Evropská směrnice pro spravedlivou transformaci v oblasti práce: zajištění tvorby pracovních míst a oživení místních ekonomik

Evropský parlament se domnívá, že Komise by měla stanovit tyto zásady a cíle:

Doporučení 1: Obecný cíl návrhu

Obecným cílem návrhu by mělo být vytvoření unijního rámce politických opatření, která lze uvést do praxe v regionech postižených ekologickou a digitální transformací s cílem zajistit sociálně spravedlivou a inkluzivní transformaci a vytváření a ochranu kvalitních pracovních míst.

Doporučení 2: Forma návrhu

Vzhledem k tomu, že k dosažení tohoto cíle je zapotřebí komplexní balíček opatření, měl by návrh zahrnovat prvky v následujících oblastech:

- a) pracovní podmínky;
- b) zapojení osob vyloučených z trhu práce;
- c) informování pracovníků a konzultace s nimi;
- d) zlepšování pracovního prostředí tak, aby bylo chráněno zdraví a bezpečnost pracovníků.

Doporučení 3: Předmět návrhu

Návrh by se měl zaměřit na tato politická opatření:

- a) vytvoření specializovaného rámce pro předvídání a řízení změn v regionech a odvětvích procházejících transformací na základě zásad povinného a včasného informování a konzultací s pracovníky a jejich zástupci, sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání;
- b) zajistit, aby v souvislosti s transformacemi bylo účinně uplatňováno právo pracovníků a jejich zástupců na informování a konzultace, jak je stanoveno ve směrnici 2002/14/ES a ve vnitrostátních ustanoveních;
- c) zavedení individuálního práva na odbornou přípravu pracovníků během pracovní doby;
- d) vytvoření vnitrostátních strategií spravedlivé transformace se zvláštním zaměřením na rozvoj dlouhodobé vize pro místní ekonomiky a pracovní sílu ve všech postižených regionech a odvětvích, které budou navrženy a provedeny za smysluplného zapojení sociálních partnerů a místních aktérů;
- e) rozvoj podpůrných programů pro podniky, zejména malé a střední podniky a místní subjekty, s cílem povzbudit tvorbu pracovních míst na

místní úrovni;

- f) zajistit sladění nabídky a poptávky pracovních sil a dovedností prostřednictvím kombinovaného využívání informací o trhu práce, posílené spolupráce místních aktérů a sociálních partnerů s poskytovateli odborné přípravy a podpory plánů transformace na úrovni podniků;
- g) vytvoření monitorovací struktury s cílem poskytnout strategický výhled dopadů transformace a vývoje na trhu práce.

Doporučení 4: Provádění a prosazování

1. Návrh by měl respektovat výsadní právo členských států uplatňovat nebo zavádět zákony a právní nebo správní předpisy, které jsou pro pracovníky příznivější, nebo podporovat či povolit uplatňování kolektivních smluv, které jsou pro pracovníky příznivější, a neměl by představovat platný důvod pro snížení obecné úrovně ochrany, která je pracovníkům v členských státech již poskytována.
2. Návrh by měl respektovat autonomii sociálních partnerů, včetně práva sjednávat a uzavírat kolektivní smlouvy, a umožnit jim, aby byli na základě společné žádosti pověřeni jeho prováděním, a to za předpokladu, že vnitrostátní systém může kdykoli zaručit dosažení výsledků, o které návrh usiluje.